

ВОЛИНСЬКІ ЄПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

ЗА ЄДИНУ ПОМІСНУ УКРАЇНСЬКУ
ПРАВОСЛАВНУ ЦЕРКВУ

ЧАСОПИС ВОЛИНСЬКОЇ ЄПАРХІЇ
ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ УКРАЇНИ

№ 8 (237), серпень 2024 р.

У ГОРОДИЩІ ОСВЯЧЕНО НОВИЙ ІКОНОСТАС

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл у храмі Святої Трійці цього села Луцького районного благочиння (Городищенська ОТГ) очолив Божественну Літургію. А перед Службою освятив двоярусний дерев'яний іконостас.

7 липня, у другу неділю після П'ятдесятниці, з високопреосвященним молилися: декан Сенкевичівського округу протоієрей Богдан Яким, настоятель священник Валентин Ролінгер та інше духовенство.

У казанні владика привітав присутніх із подією та зазначив, що визволивши нас від гріха, Господь дав нам свободу. За словами апостола Павла, людьми ніщо не повинно володіти. Але якщо тіло стримувати ще можемо, то розум – важче, бо грішимо і думкою. Владика нагадав, що за добро один для одного нам подякують люди, а якщо добре робимо для Господа, отримаємо нагороду від Усевишнього. Тому Божі справи – це найбільше.

Церковними відзнаками, архієрейськими благословенними грамотами нагороджено добродійців і активних вірян, зокрема, старосту та хористів, голову ОТГ Світлану Соколюк, а орденом Архістратиґа Михаїла – благодійника Анатолія Николука.

Також звершено чин відновлення Божого дому, оскільки досі в ньому велися ремонтні роботи.

Дерев'яний Свято-Троїцький храм зведено в 1779 р. Образи для іконостаса написали невідомі майстри кін. XVII – поч. XVIII ст. 1920 року церкву перебудували.

Ольга ВЕРЕМЧУК, Оксана КАРНКОВСЬКА

ЛИЩЕ: АРХІЄРЕЙ ПРИВІТАВ ГРОМАДУ З 20-ЛІТТЯМ ХРАМУ

З нагоди ювілею освятия церкви Різдва Йоана Хрестителя в цьому селі Луцького районного деканату Літургію тут очолив митрополит Михаїл.

13 липня з керуючим єпархією служили: декан Успенського округу протоієрей Андрій Мовчанюк, настоятель парафії протоієрей Олександр Хорошко, інше духовенство. Супроводжував Відправу архієрейський хор «Оранта» (художній керівник і головний регент Василь Мойсіюк).

Привітавши присутніх із торжеством, високопреосвященний пригадав, як освятив цей Божий дім. «Приємно знову в ньому служити і бачити, як наші серця наповнюються благодаттю Духа Святого. Ми молимося, щоб Господь оберігав нашу Волинь, а загалом і всю Україну. Віримо, тримаємось, і Бог з нами», – наголосив владика.

Архієрейськими благословенними грамотами нагороджено добродійців і активних вірян.

Разом з усіма молилися, зокрема, очільник СГ «Лище» Святослав Карбовський, староста сіл Лище і Воронів Підгайцівської сільради Олена Голубович.

Господній дім у Лищі почали зводити у 2000-х роках на місці колишнього храму, який спорудили в 1862 р. (під час Другої світової війни його зруйновано). 7 липня 2004 р. тоді ще єпископ Михаїл здійснив чин освячення новозбудованої церкви. Це була перша святиня, яку освятив владика на волинській кафедрі.

Прот. Віталій СОБКО

ВАРТО ЗНАТИ

ЯК ЦЕРКВА СТАВИТЬСЯ ДО ВАКЦИНАЦІЇ ТА ЗНЕБОЛЕННЯ НАРКОТИКАМИ

Пояснює протоієрей Назар Бабій, голова відділу з питань здоров'я та пастирської опіки медичних закладів Управління єпархії, капелан обласної клінічної лікарні, викладач Волинської православної богословської академії у програмі «Церква і релігія» на каналі «Конкурент TV».

Питання вакцинації не є релігійним, а медичним, тому панотець запевняє, що Церква не має жодних пересторог щодо її використання. Важливо лише, щоб вакцина була якісною і дієвою та жодним чином не впливала на погіршення самопочуття людини: «Свою позицію Православна Церква України яскраво висвітлює в час пандемії коронавірусу, заявивши, що людина сама робить висновок, чи їй це потрібно. Крім того, є перелік обов'язкових щеплень, які роблять у дитячому віці».

Щодо знеболення наркотичними препаратами, то Церква також ставить на перше місце питання збереження людського життя. Якщо є потреба, щоб полегшити біль, страждання, то немає заперечень у застосуванні відповідних ліків. Головне – не зашкодити людині й щоб не було звикання, а також робити це під наглядом медичного персоналу.

Водночас, розповів душпастир, є медичні практики, які Церква засуджує, наприклад, евтаназія, що означає припинення життя людини у швидкий та безболісний спосіб. Її застосовують для тих, хто має невиліковні захворювання і більше не хоче терпіти страждання: «Церква рішуче виступає проти евтаназії, бо вона порушує заповідь Божу – не вбий! Те саме стосується абортів, бо це

бивство ненародженої дитини. А ще Церква засуджує використання стовбурових клітин з абортіваних ембріонів, але схвалює використання стовбурових клітин пуповинної крові, що не пов'язано із видаленням зародка».

Священнослужитель зауважив, що гріховним є окультизм, «нетрадиційні» види лікування, бо вони суперечать церковним канонам і християнській вірі.

Панотець звернув увагу й на те, про що часто запитують: чи є невиліковні хвороби Господнім покаранням?

«Читаючи Біблію, вивчаючи життя Ісуса Христа, знаходимо, що такі хвороби описано у Старому і Новому Заповітах. І зараз є захворювання, які невиліковні. Чи вважати це покаранням Господнім? Перш за все слід дати відповідь на запитання: як може любов покарати? У Старому Заповіті є твердження: якщо людина хворіє, то значить її покарав Господь. А в Новому – бачимо історію, коли Ісус Христос зцілює сліпого від народження. І коли апостоли запитали: "Учителю, а хто прогрішив: чоловік чи його батьки?", Син Божий відповів: "Ні чоловік, ні батьки його. Це для того, щоб було видно діла Божі". Часто буває, що людина проводить життя у гріхах. А Господь, прийшовши в цей світ, маючи намір урятувати її, може послати хворобу, але тільки для того, щоб повернути людину, аби вона розкалася і стала на шлях виправлення».

Панотець нагадає, що найбільшими ліками в Церкві є прийняття таїнств, зокрема, Причастя – споживання Тіла і Крові Ісуса Христа, що означає єднання з Богом. Також

Церква закликає людей, які хворіють, до таїнства Соборування, або Єлеосвячення.

Із соборного Послання св. апостола Якова: «Чи хворіє хто з вас? Хай покличе пресвітерів Церкви, і над ним хай помоляться, намастивши його оливою в Господнє Ім'я, і молитва віри вздоровить недужого, і Господь його підійме, а коли він гріхи був учинив, то вони йому простяться».

Якщо хтось боїться «підчепити» інфекцію під час Причастя чи цілування ікон, то на це протоієрей Назар відповів, що Господь устами священника пробуджує віру, коли говорить такі слова перед таїнством: «...зі страхом Божим і вірою приступіть...». Бо це найкращі ліки, найбільша цінність для християнина – з'єднатися з Господом нашим Ісусом Христом.

«Під час пандемії коронавірусу Причастя давалося індивідуально в кожні руки, щоб не було контакту, або ж з одноразової ложки. Щоб не підчепити інфекцію під час цілування ікон, можна просто преклонитися перед ними, і це буде такий же вияв пошани, любові, довіри, що й цілувати образи святих. Тільки з вірою, приступивши до Причастя, з вірою прийнявши його і з вірою преклонившись перед іконами, ми отримаємо благодать. Довіряймо Богові, бо Він прийшов на землю, щоб ми не загинули, а щоб привести нас до Царства Небесного!»

Програма «Церква і релігія» – спільний проєкт каналу «Конкурент TV» та єпархіяльної телестудії «Собор». Повністю випуск можна подивитися на сайті pravoslavivolyzni.org.ua, у розділі «Відео».

Олена МАЮК

Наша газета – у Вашу скриньку чи на монітор

Боголюб'язний читачу! Наш часопис – корисний засіб у духовному житті православного християнина. Щоб ця релігійна газета надходила Вам додому – випишіть її в будь-якому поштовому відділенні області, починаючи з будь-якого місяця.

Індекс у каталозі обласної періодики – 91241.

Ця ж газета в електронному вигляді, архів її основних публікацій, радіопередач та інших аудіо-, відео- і текстових документів, церковні новини тощо – в інтернеті за адресою: www.ppravoslavivolyzni.org.ua

У ХРАМІ СЕЛА БІЛИН ОСВЯЧЕНО НОВИЙ ПРЕСТІЛ

6 липня митрополит Луцький і Волинський Михаїл здійснив чин освяти престолу церкви Різдва Пресвятої Богородиці цього села Ковельського деканату. Оскільки попередній престіл став ветхим, на пожертви добродійців придбали новий дерев'яний.

За цією відправою, а також за Божественною Літургією разом із владику молилися ковельський старший декан протоієрей Іван Бонис, декан Свято-Димитрівського округу протоієрей Анатолій Александрук (один

із перших настоятелів цього храму), протоієрей Василь Фурман та інше духовенство нашої і сусідньої Володимирської єпархії, а також перший заступник голови Ковельської РВА Галина Коляда.

У проповіді високопреосвященний нагадав Боже Слово: коли несемо жертву до храму, спочатку маємо примиритися з ближніми, тоді її буде прийнято Всевишнім. А щоб примиритися, треба мати любов у серці, яка «довготерпить, милосердствує, не заздрить...» Ту любов,

яку проявляє до нас Господь. А її вершина – це повне поєднання з Творцем, відчуття зв'язку з Ним.

Архієрейськими благословенними грамотами нагороджено багатьох активних вірян.

Цей Божий дім було освячено ієрейським чином. Тож нині зверхено відновлення церкви, яку засновано 1994 року.

Оксана КАРНКОВСЬКА

СВЯЩЕННИЧИЙ ШЛЯХ

ОТЕЦЬ ІВАН ЛЕВКОВЕЦЬ:

«БУВ ЧАС, КОЛИ ДОВОДИЛОСЯ СЛУЖИТИ У ДВАНАДЦЯТИ ХРАМАХ»

Церква у селі Воротнів Луцького районного благочиння вражає урочистою ошатним виглядом і святковістю. Навіть у буденні дні намолені стіни Божого дому ладні підтримати усіх духовно спраглих. Настоятель церкви, який уже майже чверть тисячоліття, протоієрей Іван Левковець – вірний слуга духовності, справжній Господній послухник. Його скромний життєвий ювілей виміром у 70 літ є вагомою частиною мудрого віку храму, в літопис якого вписує яскраві сторінки панотець.

До рідної школи в містечку Острожець на Рівненщині свого часу надійшов тривожний документ із району щодо «неправильного виховання» учнів. Двоє братів, Василь та Іван Левковці, по завершенні навчання пішли стежкою служіння Богу. В час атеїзму це було кричущим винятком із правил комуністичного виховання молоді.

Далеко від легкого шляху до вітваря складалися долі братів. Аби вирватися із села з видачею паспорта (колгоспники тоді паспортів не мали), Івану довелося завербуватися на всесоюзне будівництво Байкало-Амурської магістралі та врешті-решт заводіти «серпасто-молоткастим» документом. Щоправда, з умовою продовжувати трудовий шлях не в своїй області.

Трохи пошоферував у Луцьку, відслужив військову повинність і вступив до Одеської духовної семінарії. Після того, з документом про освіту, розпочав тернистий шлях служіння Божим істинам.

Першим призначенням був храм у селі Городище-2 Луцького району. Молодий священник на той час мусив забезпечувати життєдіяльність дванадцяти церков у цьому й Горохівському районах. І якщо прихожан на Літургії було не так багато (влада контролювала активний процес атеїзму), то релігійні обряди проходили згідно з традиціями православного люду.

– Бувало, інколи по три-чотири похорони на день у різних селах. Треба було встигати, забезпечувати християнські звичаї, незважаючи на супротив влади, – ділитися спогадами отець Іван. – Добре, що в мене був власний мотоцикл. Старався прибути без запізень.

Народження немовлят, похорони, вінчання – це те, чим жили люди православної віри і чому віддавали на-

лежне. Процес явно не контролювався владою і діяв за принципом «відокремлення церкви від держави» і «права на вільне віросповідання».

– Не раз викликали «на килимок» відповідальні районні та обласні чиновники і строго забороняли бути присутнім на сільських кладовищах у поминальні дні, – згадує панотець, – але це була потреба мешканців і моя тверда позиція.

Зарплата священника того часу (та й нині також) була символічною. Годуватися «од вітваря» залишалося тільки мріяти. Отож господарство у рідному Острожці й досі є основним джерелом доходу. Потомствений хлібороб, син професійного механізатора Павла Левковця Іван і досі вправно керує трактором, комбайном, засіває лани збіжжям. Так само сіє в серцях людей зерна Божої мудрості. Парафіяни знаходять у його служінні розраду і добрі поради.

Щоправда, знайшлися і тут «активісти» щодо побудови ще однієї церкви – яка сповідує «московську правду». Історичний храм Різдва Пресвятої Богородиці, який був свого часу об'єктом при зйомці художнього фільму «Сліпий музикант», який витримав атеїстичну навалу советів і ніколи не зачиняв двері для людей, тепер змушений (далеко не в рівній пропорції) ділити число вірних із новозбудованою церквою прихильників москви.

– У Воротнівській так небагато людей, нема молоді, школа під загрозою закриття, у господарствах селян лишилося тільки три корови, – зітхає настоятель. – Одного разу довелося навіть відкласти на день обряд похорону, бо не було кому викопати яму на могилках.

Болісно священник сприймає поділ православних людей. Свого ж часу село дружно вирішило перейти в КП, а згодом і в ПЦУ... Що казати, коли і старший брат Василь, який був колись для Івана прикладом і взірцем для наслідування, до цього часу є палким прихильником московського кирила...

Із трьох синів отця Івана один теж іде батьківською стежиною – закінчив навчання в духовній академії. Троє його вихованців-прислужників у сільському храмі вирішили пов'язати життя з духовністю.

– Я постійно відчуваю настрої своїх прихожан, знаю, чим вони живуть, що їх хвилює. Передчуття світлих релігійних свят останнім часом позначено печальним присмаком воєнного лихоліття, – міркує отець Іван, – але життя земне ніколи не було легкою прогулянкою до Царства Небесного.

Любов до людей, до рідної землі, до фермерського господарювання тримає панотець на належному рівні, незважаючи на вік. Журиться, що зібраний урожай інколи нема куди подіти, отож доводиться залишки продукції вивозити до лісу на корм диким тваринам. А ось духовні плоди діяльності таких душпастирів як протоієрей Іван Левковець завжди були і будуть у потребі, бо його мудрість і наполегливість у святій справі служіння Господу витримала достойний іспит часом для наслідування.

Віталій КЛИМЧУК

В ЯКИХ УМОВАХ ДУШПАСТИРЮЄ НА СІВЕРЩИНІ ВИПУСКНИК ВПБА

Опубліковано фотографії з прикордонного Глухова, де Відправу на Трійцю очолив благочинний Назарій Ковальов, який закінчив Волинську православну богословську академію.

У яких умовах православні українці моляться в колишній гетьманській столиці Лівобережної України, показав депутат Луцької райради і військовий медик

Сергій Сівак на сайті volynua.com. На двох світлинах видно, що Богослужіння невеличка громада проводить на пустирі під руїнами якоїсь будівлі.

Порівнюючи з тим, як святкують у Луцьку, автор пише: «Розумію, наскільки це важка місія для проповідника українського світогляду на Сумщині отця Назарія». Адже, за інформацією С. Сівака, з 28-ми парафій

колишнього Глухівського району лише три належать до Православної Церкви України.

Що слід робити, аби в цьому та інших подібних регіонах Батьківщини наша держава і Церква діяли ефективно й повноцінно? Шукаймо відповідь, узгоджуймо стратегію і діймо!

Прот. Віталій СОБКО

ТОЧКА ЗОРУ

ПІВ ТИСЯЧІ ПАРАФІЙ ВОЛИНІ ДОСІ ПІД МОСКОВИТАМИ. ЯКІ ПРИЧИНИ НАЗИВАЮТЬ ЇХНІ НАСТОЯТЕЛІ

Центр журналістських розслідувань «Сила правди» (sylappravdy.com) поспілкувався зі священниками УПЦ (МП) про причини, що спонукають їх не переходити до ПЦУ.

Своє рішення вони пояснюють по-різному. Одні чекають, поки замість них це питання вирішать вищі церковні чини. Інші – возз'єднання з ПЦУ прирівнюють до «зради віри» (хоча віра в нас насправді однакова). Ще когось не влаштовує Томос або те, що його поки що визнали не всі помісні церкви.

Велика аналітична стаття Ольги Юсковець цінна яскравим показом того, чим наповнені голови духовенства МП, котре впливає на багатьох православних українців, і наскільки це серйозна проблема для нашої Батьківщини.

Працюючи над дописом, авторка зверталася по коментар до голови інформаційно-видавничого центру нашої єпархії протоієрея Віталія Собка. Він повідомив, що від отримання Україною Томоса й до сьогодні до Волинської єпархії Православної Церкви України перейшло 129 парафій та 18 священників.

«У 2019-му було 70 парафій. Томос вручили, за рік було багато переходів, але потім почалося затишшя. Тож у 2020 та 2021 роках – усього по одній парафії. Наступна хвиля розпочалася із початком повномасштабного вторгнення Московії. У 2022-му до єпархії доєдналося 42 парафії. Потім процес перейшов у спокійне русло. 2023-го – ще 10 парафій доєдналися, а за ці місяці 2024 року було п'ять», – зазначив душпастир.

Окрім статистичних даних, у розслідуванні йдеться, як на Волині церковні громади переходять до ПЦУ і які санкції за такі дії застосовують до духовенства в МП.

Окреме питання – мова богослужінь. О. Юсковець з'ясувала, чому в храмах УПЦ (МП) переважно ви-

користують церковнослов'янську. І деякі відповіді вражають! Наприклад, один зі священників сказав, що немає такої потреби, бо, мовляв, парафіяни «розуміють старослов'янську мову і моляться нею, тому що вона для них є рідною». Інший каже, що 12 років служили українською, але повернулися на церковнослов'янську, бо «тяжко було служити на українській. Звикли. До Бога треба звертатися мовою, яку дали святі. Там немає матюків».

Однак мова, яку ми зараз чуємо на Волині в московитських громадах, має мало спільного з тим, як повинно було б бути в нас, каже о. Віталій. «Якщо дослідити, то це насправді церковноросійська. Річ у тім, що церковнослов'янська мова має різні так звані ізводи, тобто версії: російський та український. Можна читати ближче до української мови, а можна – ближче до російської. Вони ж не практикують українську версію, а саме російську».

Чи стала УПЦ після Собору у травні 2022-го незалежно від Москви, як оголосила про це? Державна служба з питань етнополітики та свободи совісті констатує: ні. «УПЦ продовжує перебувати щодо РПЦ у відносинах підпорядкування. Вона не діє як самостійна (автокефальна). Церква й не проголошує власної самостійності (автокефалії). Мало того, жодних документів чи дій, які б свідчили про трансформацію УПЦ у самостійну щодо РПЦ релігійну організацію, члени експертної групи не виявили», – йдеться у висновку релігієзнавчої експертизи. Цікаво, що цього не помічають волинські батюшки. Вони вважають УПЦ (МП) автокефальною разом із Кримом і Донбасом та навіть погоджуються на покарання колаборантів у рясах, а також на законодавчу заборону діяльності РПЦ в Україні, бо себе не отожднюють із нею.

«Коли ми візьмемо перелік автокефальних помісних церков, то побачимо, що там немає УПЦ – там є російська церква. УПЦ контактує з іншими церквами світу тільки через РПЦ, – реагує протоієрей Віталій Собко. – На сайті російської церкви у переліку діячів, де розміщено єпископат, є предстоятель УПЦ. Всі вони були першими членами Священного синоду РПЦ. Якщо перекласти на світську мову, то це, як умовно кажучи, Президент Зеленський був би прем'єр-міністром російської федерації... Перший член Священного синоду – це фактично заступник Патріарха. Якщо Онуфрій є ним, то постає запитання, як церква може бути незалежною?».

Наталія КАЛАШНИКОВА

ПРИТЧА

МОЛИТВА БАГАТОГО

Один багатий селянин, чиї комори тріщали від зерна, часто промовляв звичну молитву «про бідних та нужденних».

Молячись, він завжди долучав таке прохання: «Боже, згадай про бідних та голодних і заспокой їхню потребу!»

Однак сам селянин не допомагав нікому і тільки й чекав, щоби все це зробив Бог. Одного разу, коли селянин знову промовив свою молитву про «бідних і голодних», син сказав до нього:

- Можу я взяти половину зерна з твоїх комор?
- Здивований таким проханням, батько запитав:
- Навіщо воно тобі? Що ти будеш з ним робити?
- Відповім на твою молитву!

«Будьте ж виконавцями слова, а не тільки слухачами, які самих себе обманюють» (Як. 1:22).

ПРО НОВІ ЗМІНИ В ЦЕРКОВНОМУ КАЛЕНДАРІ

Священний Синод нещодавно включив до календаря ПЦУ кількох святих – українських і прославлених іншими Помісними Церквами, виключив низку московських дат і традицій, а також зробив уточнення.

Чому в Православній Церкві України ухвалено такі зміни, прокоментував викладач Волинської православної богословської академії протоієрей Василь Клочак.

«Після анексії Київської Митрополії російською церквою її представники всіма можливими способами намагалися скасувати наші церковні традиції, вносили до календаря імена своїх святих», – зауважує священник. Тож такі зміни з боку Синоду є виваженими й на часі. «Ми вертаємося до своїх джерел. Раз наша Церква взяла напрямок на самостійність, на помісність, ми повинні повертатися до тих традицій та звичаїв шанування святих, які в нас раніше були. Їх московська церква колись навмисне скасувала, аби стерти пам'ять та зв'язок із минулим», – підсумував душпастир.

Що вирішив Священний Синод на черговому засіданні 14 липня, повідомили на сайті pomisna.info:

1. Внести до календаря загальношанованих свят Православної Церкви України ім'я святого праведного Миколая Кавасили (1397/98) – днем пам'яті встановити 20 червня. Це був видатний і плідний церковний письменник, богослов, учасник Константинопольського собору 1351 року, де захищав православне вчення святих Григорія Палами. 3 червня 1982 року канонізований Елладською Православною Церквою.

2. Внести до календаря загальношанованих свят Православної Церкви України ім'я преподобного Іоана Кукузеля, піснеспіва (бл. 1360) – днем пам'яті встановити 1 жовтня. Преподобний Іоан був ченцем на святій горі Афон, видатним церковним композитором, автором багатьох піснеспівів. Розвинув мелодику візантійського церковного співу і вдосконалив нотацію.

3. Внести до календаря загальношанованих свят Православної Церкви України ім'я святих Феоділакта, архієпископа Болгарського (1107) – днем пам'яті встановити 31 грудня. Він був архієпископом міста Охрид, плідним письменником і богословом; особливо його працею є тлумачення Священного Писання, яким Церква послуговується і нині.

4. Внести до календаря загальношанованих свят Православної Церкви України ім'я святих Філарета, митрополита Київського і Галицького (1857), що в Дальніх печерах спочиває, – днем пам'яті встановити 21 грудня, день упокоєння. Також додати ім'я святих до Собору преподобних отців, що в Дальніх (Феодосієвих) печерах спочивають.

5. Внести до календаря загальношанованих свят Православної Церкви України ім'я святих Іоакима (Пані), патріарха Олександрійського (1448–1567) – днем пам'яті встановити 17 вересня. Святий прожив 119 років земного життя, відзначався аскетизмом і благочестям.

6. Внести до календаря загальношанованих свят Православної Церкви України ім'я преподобного Іони Київського (1902) – днем пам'яті встановити в день його блаженної кончини 9 січня.

7. Внести до календаря загальношанованих свят Православної Церкви України пам'ять святих отців IV Вселенського Халкидонського собору (451) – днем вшанування встановити 16 липня.

8. Внести до календаря загальношанованих свят Православної Церкви України пам'ять освячення собору Святої Софії в Києві – днем свята встановити 4 листопада. Цей спогад зник з українських видань місяцесловів після анексії Київської Митрополії московським патріархатом у XVII столітті. З огляду на важливість цього собору для української історії, його виняткове значення за понад тисячоліття Православної Церкви України, встановити згадку освячення цього храму – за зразком згадок про освячення й оновлення інших особливо видатних Божих домів.

9. Замість перехідного свята у неділю Всіх святих день шанування ікони Божої Матері «Непорушна Стіна» встановити 4 листопада – в день освячення собору Святої Софії в Києві. Оскільки в Україні історія чудотворного образу пов'язана з іконою Богородиці-Оранти з київського Софійського собору, надалі іменувати цей образ «Ікона Божої Матері "Оранта – Непорушна Стіна"».

10. Встановити окремий день пам'яті святого благоговірного князя Оскольда, першомученика Київського (882), у святому хрещенні Миколая – 14 липня, перед святом Хрещення Руси-України.

11. Встановити окремий день пам'яті святих Іларіона, митрополита Київського (XI ст.) – 21 жовтня, в день його небесного покровителя. Святий Іларіон – перший митрополит і перший русин на цій кафедрі, обраний і поставлений собором руських єпископів. Автор церковних творів – «Слово про Закон і Благодать», «Молитва» та «Сповідання віри».

12. День пам'яті благоговірного гетьмана Петра Конашевича-Сагайдачного, згідно з календарними уточ-

неннями, встановити у день його блаженної кончини – 10 квітня.

13. День пам'яті преподобної Ангеліни, правительки Сербської (1520) встановити в день її блаженної кончини – 30 липня.

14. День пам'яті великомучениці Злати (Хриси) Мегленської (1795) встановити в день її блаженної кончини – 18 жовтня.

15. День пам'яті преподобного Гавриїла Афонського (1901) встановити в день його блаженної кончини – 19 жовтня.

16. Вилучити з календаря загальношанованих свят Православної Церкви України 14 лютого день перенесення мощей мучеників благовірного князя Михайла Чернігівського і боярина його Федора (1578), оскільки це було примусове вивезення мощей святих із Чернігова до Москви за наказом царя Івана Грозного.

17. Вилучити з календаря загальношанованих свят Православної Церкви України 22 квітня день перенесення мощей благовірного князя Всеволода, у святому хрещенні Гавриїла (1834), оскільки це місцеве свято у Пскові з нагоди перенесення мощей від попереднього місця спочинку до головного храму міста.

18. Вилучити з календаря загальношанованих свят Православної Церкви України 22 жовтня спомин Казанської ікони Божої Матері, оскільки це місцеве святкування встановлено в Московській державі на згадку про «звільнення Москви від поляків» у 1612 р.

19. Вилучити з календаря загальношанованих свят Православної Церкви України 17 серпня спомин Свенської ікони Божої Матері, оскільки це місцеве свято РПЦ. Його встановлено у Російській імперії в 1815 році на згадку про визволення Брянська «від нашествия наполеонівських військ у 1812 році».

20. Вилучити з календаря загальношанованих свят Православної Церкви України 28 червня спомин ікони Божої Матері «Троєручиця», оскільки це місцеве святкування встановили в РПЦ на згадку про привезення списа (копії) чудотворного образу з Афону до Москви у 1661 р.

21. Вилучити з календаря загальношанованих свят Православної Церкви України 13 жовтня спомин ікони Божої Матері «Іверська», оскільки це місцеве святкування встановили в РПЦ на згадку про привезення списа чудотворного образу з Афону до Москви у 1648 р.

22. Вилучити з календаря загальношанованих свят Православної Церкви України 13 серпня спомин ікони Божої Матері «Семистрільна», оскільки ця дата святкування є місцевою в Росії, встановленою на згадку про визволення Вологди від чуми в 1830 р.

23. Вилучити з календаря загальношанованих свят Православної Церкви України 1 вересня згадку ікони Божої Матері Чернігівсько-Гецсиманської (1869), оскільки це місцеве свято РПЦ. ПЦУ шанує її на загальноцерковному рівні. Цей список подарувала поміщиця Олександра Філіпова новоутвореному Чернігівсько-Гецсиманському скитові Троїце-Сергієвої лаври в м. Сергієв Посад Московської області, який було в 1921 році закрито радянською владою, а нині на більшості території розміщується російська військова частина.

24. Вилучити з календаря загальношанованих свят Православної Церкви України 1 серпня свято Всемилоствитого Спасителя (Спаса) та Пресвятої Богородиці (1164), яке встановлено в РПЦ і присвячене на згадку

перемоги суздальського князя Андрія Боголюбського над волзькими булгарами.

25. Вилучити з календаря загальношанованих свят Православної Церкви України 5 липня згадку знайдення мощей преподобного Сергія, ігумена Радонезького (1422), як місцеве свято РПЦ.

26. Вилучити як місцеве свято РПЦ з календаря загальношанованих свят Православної Церкви України 24 серпня згадку перенесення мощей святих Петра, митрополита Київського, всієї Руси, чудотворця (1479), оскільки це було перенесення з одного собору московського кремля в інший.

27. Вилучити з календаря загальношанованих свят Православної Церкви України 31 березня пам'ять митрополита Московського Іони, який титулував себе митрополитом Київським. Митрополит Іона всупереч канонам, без соборних рішень і благословення Вселенського Патріарха розділив Київську Митрополію, утворивши фактично окрему Московську, і після цього намагався встановити контроль над київською кафедрою, де було поставлено іншого митрополита.

28. Перейменувати у календарі загальношанованих свят Православної Церкви України 27 травня день Перенесення мощей святих Київських Кипріана, Фотія та Іони (1472) на день Знайдення мощей святих Київських Кипріана та Фотія.

29. Рішенням № 17 Священного Синоду Української Православної Церкви (Православної Церкви України) від 27 липня 2022 року відбулося прославлення шанованої Манявської ікони Божої Матері «Ізбавительниця». Відповідно до норм української мови надалі в календарі вживати назву «Манявська ікона Божої Матері "Визволителька"».

30. Щодо поминання померлих у пасхальний період, так званої Радониці. В Українській Православній Церкві існує благочестива традиція поминати померлих після свята Пасхи. Згідно з місцевими традиціями у різних регіонах України найчастіше це поминання починається від Світлого понеділка і до понеділка Фомино тижня. У деяких регіонах – у другий і третій тижні після Великодня або в певні визначені дати у післяпасхальний період. Традиція Радониці саме у вівторок Фомино тижня перейшла до нас із російського календаря. В Україні це був завжди весь другий тиждень після Пасхи, який називався Провідним, а саме поминання – проводи, поминки або гробки. Враховуючи викладене вище, позначити другий тиждень після Пасхи, починаючи від Фоминої неділі, як «Тиждень поминання померлих (Проводи)».

31. Щодо титулування за чинами святості. У традиції Римсько-Католицької Церкви канонізацію святого проводять у два етапи: беатифікація (зарахування до лику блаженних) та власне канонізація (зарахування до лику святих). У православній традиції два відомих західних отців Церкви титулюються блаженними: Августин Іпонійський та Ієронім Стридонський. З метою уніфікації іменувань надалі вживати властиві православній традиції назви чинів святості, відповідно до чого в календарі вживати назви «святий Августин Блаженний, єпископ Іпонійський» та «преподобний Ієронім Блаженний, Стридонський».

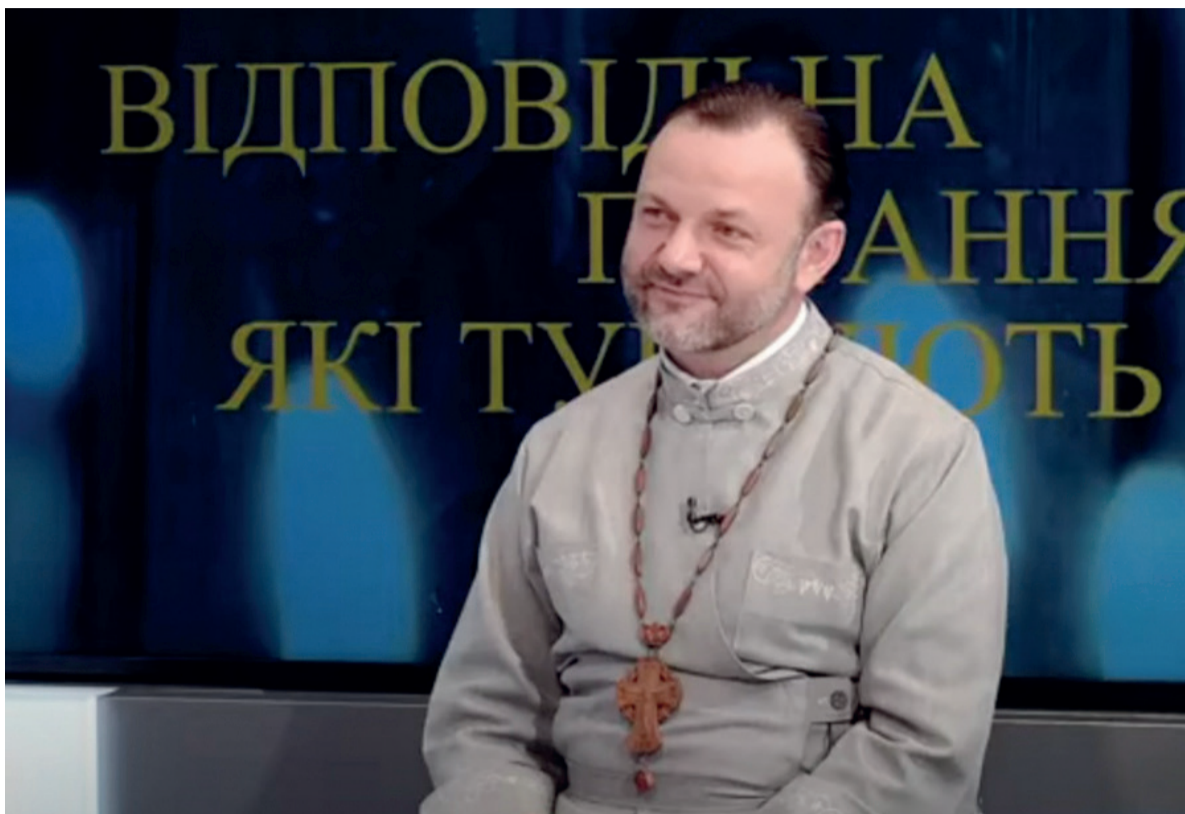
32. Щодо згадки у календарі загальношанованих свят Православної Церкви України 10 лютого пам'яті преподобної княгині Анни Новгородської. В офіційних джерелах РПЦ вона помилково отождоюється з дружиною благовірного князя Ярослава Мудрого Інггердою, в хрещенні Іриною, яка нібито після смерті чоловіка стала черницею у Новгороді з іменем Анна, там упокоїлась і там зберігаються її мощі. Ці відомості є недостовірними, адже вік княгині Анни Новгородської на момент смерті, згідно з даними наукових досліджень її тіла, є значно молодшим, ніж мав би бути у дружини князя Ярослава. Українськими дослідниками доведено, що княгиня Інггерда, у хрещенні Ірина, померла в Києві й похована у соборі Святої Софії в одному саркофазі з князем Ярославом. Її останки і досі спочивають у Софії Київській. Тому княгиню Анну Новгородську не може бути ототожнено з княгинею Іриною-Інггердою. Однак, враховуючи, що Новгородське князівство було частиною Київської держави, залишити згадку про неї у церковному календарі.

33. З метою гідного пошанування однієї з видатних святинь Київської держави ікони Божої Матері Вишгородської, за поданням архієпископа Вишгородського Агапіта замість святкувань 8 липня і 22 жовтня встановити додатковий день її шанування 14 жовтня.

Цього дня були й інші ухвали. Зокрема, з нагоди Хрещення України-Руси та Дня української державності Священний Синод звернувся з посланням до українського народу. В ньому ієрархи наголосили про важливість цих двох дат і закликали всіх православних нашої держави до єднання навколо Київського престолу.

Тетяна ХОМИЧ,
прот. Віталій СОБКО

НАСТОЯТЕЛЬ ДИТЯЧОЇ ЦЕРКВИ В ЛУЦЬКУ: ЯК ПРИВЕСТИ ДИТИНУ ДО БОГА

У черговій телепередачі «Духовна абетка», що виходить на «12 каналі», протоієрей Віктор Михалевич, настоятель парафії Введення у храм Пресвятої Богородиці, відповідав на запитання журналіста Юрія Ричука щодо воцерковлення дітей.

Панотець насамперед зазначив, що прихід малюків до Бога має розпочинатися з сім'ї, домашньої молитви рідних, із того, щоб тато й мама самі постійно ходили до церкви. З найменшого віку треба піклуватися, щоб ваше чадо згодом не засмоктала атмосфера порожніх світ-

ських розваг та гріхів. Особливо це проявляється в підлітковому, «бунтівному» віці, тож саме тоді родителі б'ють на сполох і шукають, як церква може зарадити негативній поведінці.

Нині в ПЦУ є достатньо напрацьований досвід роботи з дітьми й молоддю різного віку. Яскраві приклади в нашій єпархії – діяльність Центру християнського виховання при кафедральному соборі Святої Трійці, Жидичинського монастиря і, звичайно ж, луцької Введенської парафії (так званого Дитячого храму – вул. Конякіна, 25-В).

Для цього використовуються різні засоби: і недільні школи, і літні табори, і недалекі прощі, й мультфільми з обговоренням, і театральні сценки та заняття в хорі й музичних ансамблях, і пісні навколо вечірнього вогнища, і футбол та велокрос, і настільні ігри, і довірливі розмови зі священнослужителями, котрі вміють працювати з дітьми. Ясна річ, велику увагу приділяють поступовій участі в православних відправах, зануренню в молитовну атмосферу відповідно до дитячого сприйняття. У цій справі чимало трудяться християни-психологи,

християни-педагоги під керівництвом досвідчених душпастирів згідно з напрацьованими методиками та власною харизмою.

Тож татам і мамам потрібно передусім подавати приклад воцерковленості своїм дітям та звернутися до православного виховного осередку, радить священнослужитель.

**Оксана КАРНКОВСЬКА,
Віктор ГРЕБЕНЮК**

ХРОНІКА

Закінчення. Початок на с. 2, 3, 7

над смертю. Випробування, підкреслив владика, сприяють нашому благочестю.

Церковними відзнаками нагороджено о. Романа Бодака, який уже 30 років тут душпастирює, та активних парафіян.

Божий дім на честь пророка Іллі в Ратному засновано 1992 року й освячено 2015-го.

Викладачі ВПБА – в Літній богословській школі у Греції

У міжнародному стажуванні, що відбулося в місті Волос 8–21 липня, взяли участь викладачі Волинської православної богословської академії на чолі з ректором протоієреєм Володимиром Вакіним, а також інші українські теологи – священники та миряни.

Поїздку наших краян здійснено з благословіння митрополита Луцького і Волинського Михаїла та за підтримки

ГО «Волинське братство Св. Володимира Великого».

Стажування проходило два тижні. За цей час для богословів організували не лише лекції, але й плідні дискусії. Цьогоріч у Літній школі своїм досвідом ділилися викладачі з Греції, США, Канади, Австрії, Великобританії, Німеччини, Туреччини та Румунії. Українці були і слухачами, й активними учасниками дискусій, обмінювалися думками.

«Важливим є момент інтеграції. Після кожної лекції завжди відбувається активне обговорення та дискусії. Ми маємо можливість свою позицію донести, презентувати. І що важливо – у такий спосіб своїми виступами протидіяти російській пропаганді», – ділиться враженнями о. Володимир, який уже گروهу був координатором української квіпти на стажуванні.

Серед предметів, які вдалося охопити у Літній богословській школі, – сучасна теологія, церковне мистецтво, історія Церкви, канонічне право, практичне богослов'я, психологія і психотерапія, міжрелігійний і міжконфесійний діалог тощо.

Учасники відвідали місцеві храми та монастирі. Так, зокрема, побували на Божественній Літургії у древньому храмі Агіос Таксіархос в Мілієсі на горі Пеліон. За словами ректора ВПБА, ця церква має дивовижну акустику, оскільки глиняні глечики закладено не тільки в стелі, але й у підлозі. Українські та зарубіжні богослови проводили спільні відправи та разом молилися за мир в Україні.

Обговорювали у школі й питання «русского міра». «Нас почули. Саме академія у Волосі, з якою співпрацюємо, створила петицію. Її підписали всі відомі богослови. Це наразі найпотужніший в православному світі документ, де засуджено «русскій мір». А озвучили це саме в контексті нашої співпраці», – наголосив о. Володимир.

З кожним роком, за словами протоієрея Володимира Вакіна, Волоська богословська школа демонструє щоразу якісніше та продуктивніше навчання. У майбутньому українці та богослови з інших країн планують продовжити співпрацю, уже розмірковують над

спільними проєктами, обговорюють нові формати таких зустрічей.

Проповідь архієрея: в українських іменах – сила роду

Про могутність українського коріння говорив митрополит Луцький і Волинський Михаїл під час проповіді на завершення Божественної Літургії у кафедральному соборі Святої Трійці.

21 липня, в 4-ту неділю після П'ятидесятниці, архіпастир закликав повернутися до українських витоків щодо вибору імені новонародженого. Керуючий єпархією пояснив, що саме в українських іменах, які вже були у вашій родині, збережено найбільшу силу. Адже українські ймення є старовинними і мають у собі особливу «енергію». У нас дуже великий спектр вибору, і в іменах наче зашифровано код нашої спадковості та ідентичності. Тут є сила нашої родини, нашого роду. Тож не потрібно гнатися за модою, переконує владика Михаїл.

Інформаційна служба єпархії

Шановні читачі, дорогі брати і сестри! Не використовуйте наш часопис у господарських цілях. Якщо газета Вам уже не потрібна – передайте її ближнім або в бібліотеку.

**СЛОВО ПРАВОСЛАВНОЇ
ЦЕРКВИ УКРАЇНИ
– НА ВОЛИНІ**

ЧИТАЙТЕ
Різноманітна духовна література: запитуйте у храмах, книгарні-бібліотеці «Ключі» за адресою: Луцьк, просп. Волі, 2 (навпроти ЦУМу, біля обласної юнацької бібліотеки). Розпорядок роботи: будні – 10.00 – 19 год; свята, суботи й неділі – 10–17 год.

ДИВІТЬСЯ
Передача «Духовна абетка»: середа – 20.00. «12 канал»

СЛУХАЙТЕ
Передача «Благо»: неділя – 6.30; FM-радіостанція «Сім'я і дім» (102,4 МГц).

ЧИТАЙТЕ, ДИВІТЬСЯ, СЛУХАЙТЕ
Сайт pravoslaviavolyni.org.ua – історія, устрій єпархії, святині, персоналії, документи, новини, фото, газета, книги, аудіо, передруки.

**ВОЛИНСЬКІ
ЕПАРХІАЛЬНІ
ВІДОМОСТІ**

ДОВОДНИК ВОЛИНСЬКОЇ ДУХОВНОЇ КОНСИСТОРІЇ
43025 Луцьк, Градний узвіз, 1. volynkonsistoria@ukr.net
Час роботи: понеділок-п'ятниця (крім святкових днів), 10:00-16:00, обідня перерва – 13:00-14:00

КЕРУЮЧИЙ ЕПАРХІЄЮ
Митрополит Луцький і Волинський МИХАЙЛ. Тел. (0332) 72-44-64

КАНЦЕЛЯРІЯ
Канцлер - протоієрей Микола ЦАП. Тел. (0332) 72-53-63
Вице-канцлер - протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ. Тел. (0332) 72-44-64

ІНФОРМАЦІОНО-ВИДАВНИЧИЙ ЦЕНТР
Тел. (0332) 72-21-82 Голова центру - протоієрей Віталій СОБКО. Моб. (050) 661-56-68
Інформаційна служба (збір та опрацювання даних про діяльність єпархії)
infosluzhba@ukr.net Сайт - pravoslaviavolyni.org.ua info@pravoslaviavolyni.org.ua
Пресслужба (співпраця зі ЗМІ) - прессекретар протоієрей Віталій СОБКО.
pres-sluzhba@ukr.net

Газета «Волинські єпархіяльні відомості». hazeta.vyev@gmail.com
Телестудія «Собор» - головний редактор диякон Сергій ПАНАЩУК
Радіостудія «Благо» - головний редактор протоієрей Віктор ПУШКО. blago@ukr.net

Видавничий відділ і книгарня-бібліотека «Ключі» - завідувач Дмитро ГОЛОВЕНКО. Тел. (050) 339-73-66, (067) 570-57-97 kljuchi@ukr.net

КАПЕЛАНСЬКА СЛУЖБА
Старший капелан - протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ

ПЕНІТЕНЦІАРНА СЛУЖБА
Голова - протоієрей Андрій МОВЧАНЮК. Тел. (050) 661-12-46, garasd100@gmail.com

ПАЛОМНИЦЬКИЙ ЦЕНТР «УКРАЇНА»
Керівник Лариса САВЧУК. Тел. (0332) 71-83-77, (050) 812-09-79

ВІДДІЛ У СПРАВАХ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ
Голова - протоієрей Юрій БЛИЗНЮК. Тел. (095) 538-05-87

УПОВНОВАЖЕНИЙ ЕПАРХІЇ У СПРАВАХ СІМ'Ї
протоієрей Василь КЛОЧАК. Тел. (066) 571-75-27

ВІДДІЛ З ПИТАНЬ ЗДОРОВ'Я ТА ПАСТИРСЬКОЇ ОПІКИ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ
Голова - протоієрей Назар БАБІЙ. Тел. (066) 215-84-27

ВІДДІЛ ЕКОЛОГІЇ ТА ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ
Голова - ігумен Никодим (СМІЛИЙ). Тел. (068) 698-64-10

9 788177 232901

Ідентифікатор Медіа R30-02196. Рішення Нацради № 1754 від 11.12.2023 р
Засновник і видавець – Управління Волинської єпархії
Православної Церкви України (Волинська духовна консисторія)
Віддруковано у ФОП Борсук Л. П., м. Луцьк, пр. Волі, 27. Тел. (0332) 71-03-01, ел. пошта: poligrafip_lutsk@ukr.net
Зам. №2242 Наклад 900 пр. Передплатний індекс: 91241.

РЕДАКЦІЯ

Віталій КЛИМЧУК (головний редактор), Віктор ГРЕБЕНЮК (літературний редактор і коректор), протоієрей Віталій СОБКО, Арсен ГРЕБЕНЮК (верстка)

При використанні матеріалів часопису для публікації в інших ЗМІ посилання на нього обов'язкове. Редакція не завжди поділяє позиції авторів, які несуть відповідальність за достовірність поданої інформації, та залишає за собою право редагувати матеріали або не друкувати їх зовсім.
Рукописи не рецензуються і не повертаються, листування з читачами тільки на сторінках газети.